

Ny Valosoa sy hadihady

Tranga misy amin'izao fotoana

Manomboka miha-malemy sy mivaky ny antoko eo amin'ny fitondrana

T oa miverina any amin'ny andron'ny revolusiona sosialista teto Madagasikara indray isika amin'izao fotoana izao. Revolusiona lokon-daoranji (révolution orange) toko mantsy no niantsoan'ny « mpitolona », na ny marimarina kokoa ireo mpanongam-panjakana tamin'ny taona 2009 ny hetsika nataona. Tsara tsia-hivina anefa fa nisy naha samy hafa azy ireo « revolusiona » roa ireo satria ity faharoa dia fandrobana sy halatra ary fanapotehana ny asa fihariana no niandohan'izany ny 26 janoary ary niafara tamin'ny fanonganam-panjakana. Ta-faverina amin'ny fitondrana tamin'ny alàlan'ny fidianana tsy mazavazava ny mpitarika izany « revolusiona lokon-daoranji » izany. Ny voalohany kosa dia fitsapankevi-bahoaka no niteraka azy ary tanora tao anatin'ny heriny tanteraka ny Amiral Ratsiraka Didier. Ny itovian'ireo « revolusiona » roa ireo dia tanora no tonga-teo amin'ny fitondrana, ka samy niezaka hamadika ny nofinofiny ho zavatra mivangana hita maso sy azo tsapain-tanana. Teo amin'ny sehatra politika tsapa fa na dia revolusiona aza no neverina natao teto dia tsy nitovy tamin'ireo tany ivelany toa ny tany Rosia, Shina, Korea, sns... izay antoko tokana no nitondra. Ny Revolusiona Sosialista teto tamin'ny Repoblika II dia nitsangana ny Mandatehezana miaro ny Tolompiavotana, ka izay antoko politika tsy tafiditra tao dia tsy afaka nanao politika sady tsy tafiditra tao anaty fitondrana. Teo amin'ny sehatra famokarana kosa dia tsiahivina ny nisian'ny "investissement à outrance", ka nanokafana ireo banky isan-karazany ary mirazotra tamin'izany ny nitsanganan'ny orinasa isaky ny seha-pamokarana izay nametrahana ny koperativa sosialista isan-tokony. Azo asongadina amin'izany ny "idée 21" izay nanorenana trano tany Atsimo, ny Sonaco, ny Roso ary lehibe tamin'ireny ny IMI (Institut Malgache Inovation) izay namoronana ny fiara 4x4 Karenjy. Tsy nisy naha ratsy ireo voatanisa ireo saingy tsy rehefa tsy misy fandraisana anjaran'ny daholobe (participative et inclusive) dia tsy lasa lavitra satria tsy mahatsiaro tena ho tompony ny mpiray tanindrazana, ka iarahamahalala ny niafaran'ireo voatanisa ireo, potika tsy nisy tafavoaka avokoa ireo orinasa ireo tamin'ny andron'ny Amiral Ratsiraka. Raha ny sehatra politika no jerena dia tsy mitovy ny fampiraisan-kina ny mpanao politika eo amin'ny fitan-

tanana ny firenena eo anivon'ireo "revolusiona" roa nisy sy misy eto Madagasikara ireo. Ankehitriny toko dia mihevitra ny hitondra samy irery ny firenena ny TGV sy ny IRK mpiaradina aminy, ka miezaka na manilika na mampatahotra na mampihorohoro izay tsy mitovy hevitra aminy. Manaporofa izany ny fampidirana am-ponja ireo heverin'ny mpitondra fa manohitra azy. Eo koa ny tsy fampandananiana ny lalàna fototra momba ny fanoherana izay heveriny fa mety hanozongozona ny toerany satria afaka hamaky bantsilana izay tsy mety hataon'ny mpitondra rehetra amin'ny alàlan'ny haino aman-jerim-panjakana ny mpanohitira. Na izany na tsy izany dia tsy manakana ny fivakisana sy fanombohan'ny fahalemen'ny antoko eo amin'ny fitondrana ny tranga rehetra amin'izao fotoana izao. Raha eo amin'ny sehatra ny famokarana sy fotodrafitsa dia toa mitovitovy ny endrik'izany eo amin'ireto "revolusiona" roa nisy sy misy eto Madagasikara ireto. Efa voatanisa etsy ambony ny tamin'ny revolusiona sosialista. Ny revolusiona lokon-daoranji dia ny fananganana tanàna mitovy amin'ny any ivelany (Miami, Paris) no idedahana. Eo koa ny fanamboarana lalana miantona (fly over na highway) no mahamaika azy. Etsy an-kilany koa dia ny fanorenana Tranon'ny Lavanila (Maison de la Vanille), izay azo heverina fa ao anatin'ny lalantsaina nisy tamin'ny revolusiona sosialista teo amin'ny nananganana ny "Maison des Produits". Ny tiana ho marihana dia nandritra ny revolusiona sosialista izay azo lazaina fa niara-nihentana ireo antoko politika nivondrona tao amin'ny Mandatehezana Miaro ny Tolompiavotana teo amin'ny fanantante-rahrena ireo programam-pampandrosoana ireo, mbola iarahamahalala ny niafaran'ireo zavatra rehetra natsangana ireo. Ankehitriny dia miezaka ny manao taritokana amin'ny fitondrana ny Firenena ny mpitondra sady tsy mihaino ireo fakanianana ny tsy mety, ka hananosarotra ny fanantanerahana izany. Manampy trotraka izany ny fijapiana ireo fotodrafitsa efa nahazoana famatsiana kanefa tsy mety miainga satria tsy mizotra any amin'ny fanetren-tena ny mpitondra. Izay manetry tena no hasandratra fa izay manandra-tena kosa no hahetry.

Andry Tsiavalona

RAHARAHAM-PIRENENA

Lahiantitra miaro diso tafahoatra ny tsy ara-dalàna

Miala amin'Ingahy "Filoha "avokoa ireo mpanao politika mijery lavitra, satria tsy hita taratra intsony ny asa mahafiloha azy, fa miverina amin'ny mahakan-dida azy izy, kandida satria mbola fampielezan-kevitra no ataony, fanasarananendrika ny tenany sy fanaratsiana izay mifaninana heverina ho goavana, ireo mpanao politika mbola manana ny hoaviny toy ireo nanambatra ny heriny teny amin'ny Hotel Panorama dia mazava ny hevitra ijo-roan'izy ireo, fa tsy manai-ky velively ny fanam-parampahefana sy ny tsy fanarahan-dalàna, fa ireo "Zokiolona" tsy manana hoavy politika intsony sy tsy mahay miaina, tsy maha-fantatra izay tokony hantaony amin'ny fanarahan-dalàna sisina miaro an-jambany ny fitondrana efa tsy mahomby.

Azon'inona sa nahazo inona ? ireto lahiantitra no dia miaro be fahatany tsy tahotra tsy henatra ny efa hita mibaribary fa diso.

Ingahy Rakotomanana Honoré, dia miaka-pofona mihitsy manizingizina fa ara-dalàna hono ilay fidi-ananana loholona, dia lasa ny eriteritra satria mive-rina ao an-tsaina ny fandaharana fanaony tao amin'ny Radiompirenena fahiny momba ny didy aman-dalàna, ankehitriny dia izy no fatra-piaro sy mpanosihosy ny lalàna velona eto amin'ny firenena, tsy nisy ny fampiharana izay notanisainy tao amin'ny onjampeo ary ny

tena loza dia ohetry ny nodisoiny tanteraka izay noventesiny fahiny. Fa nahitana an'Ingahy Rakotomanana Honoré avokoa ny fitondrana nifandimby teto, Arema nafana fo izy, kanefa niaraka tamin'ny Filoha Ravalomanana re-hefa niongana ny Amiral, avy eo dia niaraka tam-in'ny mpanongam-panjakana, notendren'ny Filoha Rajaonarimampianina ho loholona dia izao io izy manao mpisolovava ny mpanitsakitsaka lalampa-norenana io.

Ingahy Ratsirahonana Norbert Lala indray efa tam-in'ny Repoblika voalo-hany, no efa mpikatroka mavitrika tao amin'ny Antoko Psd, "conseiller général" izy tamin'izany, tonga ny repoblika faharo dia lasa Arema indray Ranôrbera, dia nidina teny amin'ny kianjan'ny 13 mey tamin'ny taona 1991 nandrodana ny Amiral, dia nahazo toerana ho filohan'ny HCC, tra-tran'ny fitsipaham-pitokisana ny Praiminisitra Emmanuel Rakotovahiny, dia Ingahirainy no lasa Praiminisitra, tra-tran'ny fampiatoana indray ny Filoha Zafy Albert dia tre-trika tanteraka Ingahy Ranôr, satria sady Praiminisitra no Filoham-pire-nena mpisolo toerana, na filoham-panjakana. Izy no nisalotra voalohany ny anarana filohampirenena tsy nandalo fidianana. Raha ny tokony ho izy dia ny fanontosana fidianana filohampirenena no andraiktry ny fitondram-

panjakana notarihany, ka-nefa dia nirotsaka ho fidiana Ingahy Ranôrbera, indrisy fa tsy lany, laharana fahaefatra taorian'ny kandida Ratsiraka, Zafy, Herizo Razafimahaleo ilay filoha sady Praiminisitra no kandida, soa fa na-hazo 10% dia mba nive-rina ny anto-bola, voafidy solombavambahoaka teto Antananarivo Ranôrbera ny taona 1998, nantaoka ny fiotsahany ho fidiana ho filohampirenena izy ny taona 2001 ary nitaona ny vahoaka hifidy ny Filoha Ravalomanana. Ny tohiny dia efa fantatry ny rehetra fa na-nongana ny Filoha Ravalomanana izy ary niaro sy mbola miaro an-jambany hatramin'izao ny kandida Rajoelina. Ireny niarahan-henno ireny ny fiarovana bontolo ny fidianana tsy marim-pototra ho tanteraha amin'ny 11 Desem-bra 2020 izao. Miendrika fandrahonana sy feno avonavona ilay faneho-kevitra nentin'ity lahiantitra efa nitety andrimpan-jakana maro ity, hita ho efa voky taona, ka tsy tena mandinika intsony sy zavatra tokony ho izy ny tsy izy.

Ny Amiral Ratsiraka ind-ray dia tsy zoviana amin'ny vahoaka malagasy satria tamin'ny 60 taona nahazoana ny fahaleovan-tena dia ny Amiral no nitondra tamin'ny iray am-pahatelony mahery ny 60 taona, 1975 hatramin'ny 1993, sy 1997 hatramin'ny 2002, nahatratra 20 taona mahery ny Amiral

no teo amin'ny fitondrana, ka raha mitanisa ny hoe tsy nahavita namaha ny olana teto amin'ny firenena ireo mpitondra nifandimby nandritra ny 60 taona ny kandida Rajoe-lina, dia i Deba no tena asiany mafy, i Deba ilay nitabataba fahiny tamin'ny andron'ny revolusiona sosialista ny hoe "ankizy ankehitriny mpanangana ny hoavy sy tompon'ny taona 2000", i Deba ihany koa izay nirotsaka ho fidiana filohampirenena farany teo nifaninanana tam-in'ilay "mpanangana ny hoavy" satria matoa izy nirotsaka dia tsy azony antoka ny "tompon'ny taona 2000", niaraha-na-halala fa zara raha nahavaky atody ity manamboninahitra ambony laharana indrindra ao amin'ny tafika ity, ankehitriny dia ny miala vonkina amin'ny fandotoana ny Filoha Ravalomanana sisa no fahafinaretny, kanefa tsy mampalain-komana ny vahoaka Malagasy amin'ny fitiavana an'i Dada izany. Misy ny miteny fa tena efa miverin-tsaina ve ny Amiral? Raha nambarany fa tsy nahaloa hetra 200 ka hatramin'ny 300 miliara Ariary Ravalon-tamin'ny fitondrany, nahoana no navelan'izy ireo nirotsaka ho ben'ny tanàna tamin'izany fotoana izany, nahoana no navelany nirotsaka ho filohampirenena tamin'ny taona 2001? Irahahamahalala fa tsy afaka mirotsaka hofidiana raha tsy mahaloa hetra!

Mampalahelo f'ireo zokio-lona sahy nijoro tamin'ny fahamarinana toa an'ny Filoha Zafy Albert sy ny Filoha Manandafy Rakonirina dia efa samy la-san'Andriamanitra avokoa, izay marihana ihany koa, f'efa samy tratran'ny herisetran-dRajoelina avokoa izy ireo, ny Profes-sora tratran'ny lakrimô-zena teny Ambohijatovo sy Anosy ary ny Filo-

han'ny MFM nosambo-rina teny amin'ny Carlton Anosy, f'ireto telolahy mbola nomen'Andriama-nitra tombon'andro dia tena miaro diso tafahoatra ny tsy ara-dalàna, ka maha-vaky vava ny vahoaka-tia fahamarinana dia ma-merina ny fanontaniana hoe : "azon'inona sa nahazo inona ireo zokiolona ireto?".

Ny Valosoa

Fanoherana

Tafatsangana ny RMDM sampana Arivonimamo

Tafatsangana ny Rodoben'ny mpanohitra ho an'ny Demokrasia eto Madagasikara (RMDM), any amin'ny distrikan'Arivonimamo, faritr'ltasy ny sabotsy lasa teo. Izao fivondronamben'ny fanoherana tafajoro izao dia ivondronan'ny antoko politika TIM, MTS, HVM, MFM, hita tao ihany koa ny vondron'olontsotra sy ny mpitatitra. Mitovy tadin-dokanga izy ireo araka ny fanazavana no nahatonga ny fiarahana ho amin'ny fanoherana izao fitondrana izao. Nambaran'ireo nandahateny tam-in'izany, fa fanjakana jadona no misy eto ary tsy manaja ny demokrasia sy ny zo fototra. Nanotrona izao hetsika fananganana ny RMDM any Imamo izao, ny sekretora jeneralin'ny RMDM foibe, ny senateran'i Madagasikara, Olga Ramalason, ny mpanolotsaina ary ny solombavambahoaka voafidy tao Arivonimamo, Rodin Rakotomanjato.

Isambilo

Ny fananganana ny RMDM tany Arivonimamo.